

Okresný súd Bratislava II
Drieňová 5, 827 02 Bratislava

Kancelária Súdnej rady Slovenskej republiky Hlavné námestie 8, 814 22 Bratislava -1-	
24 -01- 2023	
Číslo spisu:	Číslo záznamu:
Prílohy:	Vybavuje:

1SprO/343/2022

ROZHODNUTIE

V súlade s ustanovením § 117 ods. 1 písm. a) v spojení s ustanovením § 117 ods. 7 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o sudcoch“), ako osoba oprávnená podľa ustanovenia § 15 písm. d) zákona č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok)

u d e ľ u j e m

JUDr. Patrikovi Števíkovi,
Okresného súdu Bratislava II,

sudcovi

n a p o m e n u t i e

za to, že zverejnením článku „Výzva prezidentke Slovenskej republiky Zuzane Čaputovej“ dňa 15.10.2022 na internetovej stránke *sudnamoc.sk* porušil povinnosti sudcu podľa ustanovenia § 30 ods. 2 písm. g) v spojení s ustanovením § 116 ods. 1 písm. a) zákona o sudcoch.

O d ô v o d n e n i e :

Dňa 15.10.2022 bol na internetovej stránke *sudnamoc.sk* zverejnený článok „Výzva prezidentke Slovenskej republiky Zuzane Čaputovej“ v nasledovnom znení: „Vážená Zuzana Čaputová, využívajúc sokratovský odkaz slobody prejavu sa ohradzujem voči Vaším slovám ako človek, občan Slovenskej republiky a aj ako sudca. Už dva roky pevnou rukou, v ktorej stískate totalitné pero, podpisujete rozsudky smrti pre demokraciu, právny štát, nezávislosť súdnej moci, ľudské práva a suverenitu Slovenskej republiky. Robíte tak pod zámienkou solidarity, slušnosti a zodpovednosti.

V skutočnosti však šírite či tolerujete nenávisť a zlobu voči ľuďom, ktorí nezdieľajú Vaše hodnotové nastavenie. Legendárne sú Vaše útoky na slobodu prejavu. Podporujete nenávisťné prejavy voči občanom Slovenskej republiky, ktorí sa slobodne rozhodli nezaočkovať, ktorí nenaskočili na Vašu vojnovú rétoriku popierajúcu základné geopolitické zákonitosti a podporujete rozklad právneho štátu útokmi na súdnu moc spochybňovaním súdnych rozhodnutí tak, ako ste to urobili aj vo svojej reakcii na odsúdeniahodnú tragickú smrť dvoch mladých ľudí. Súdnu moc

zbavujete nezávislosti podpisovaním zákonov, ktoré popierajú princípy právneho štátu a obchádzajú legislatívny proces.

Vyzývam Vás, aby ste sa prestali správať v úrade prezidenta ako aktivista šíriaci nenávisť medzi občanmi Slovenskej republiky a útočiť na súdnu moc a rozhodnutia súdov len preto, že sa snažíte zakryť svoj podiel viny za napätú a nedôstojnú situáciu v našej krajine plnú nenávisť. Jej dôsledkom je radikalizácia spoločnosti a úbytok tolerancie a pochopenia. Jej plodom je aj verejný lynč sudcu JUDr. Mareka Fila za to, že ako profesionál nepodľahol verejnému tlaku a rozhodol podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia. Nič na tom nemení ani odlišný názor druhoinštančného súdu.

Zuzana Čaputová, svojím aktivistickým konaním a ambíciou perzekvovať Generálneho prokurátora SR, lebo sa nespráva podľa Vašich predstáv, opäť len vedome radikalizujete spoločnosť a podnecujete určitú skupinu občanov Slovenskej republiky k nenávisti a atakom.

Dalej Vás vyzývam, aby ste prestali šíriť vojnovú propagandu a ako hlava štátu sa zasadili za odstránenie rozporov, ktoré viedli k tragickému vojnovému konfliktu na Ukrajine. Prestaňte prenasledovať ľudí, ktorí odsudzujú vojnovú agresiu na Ukrajine, ktorí sú úprimne na strane mieru a zároveň sa pýtajú na príčiny konfliktu. Iba pochopením príčin sa v budúcnosti môžeme vyhnúť opakovaniu vojenských agresí a stratám na ľudských životoch. Som občan Slovenskej republiky a nie je mi jedno akú krajinu odovzdáme našim potomkom.

Aj Vaša nezrelá predstava o riešení konfliktu na Ukrajine eskaluje napätie a radikalizuje našu spoločnosť tým, že ožobračuje občanov Slovenskej republiky, ohrozuje mierový život v našej krajine a prenasleduje ľudí s odlišným názorom.

Ako prozápadne orientovaný človek, ktorý si ctí 2500-ročný európsky filozofický, náboženský, politický a morálny odkaz na Vás apelujem, aby ste hľadali mierové riešenie za rokovacím stolom a nie na bojisku, na ktorom zomierajú desaťtisíce Európanov.

Ontologická núdza, v ktorej sa ocitla európska spoločnosť, sa nesmie riešiť nenávisťou, zbraňami a obeťami na ľudských životoch, ale návratom ku koreňom európskej kultúry. Návrat k Platónovej starostlivosti o dušu, ktorá tvorí jadro európskej identity, je zároveň návratom k mieru, ľudskej dôstojnosti, intelektualizmu a k uspokojivej životnej úrovni. Tak ako sa stal dialóg a zdravý rozum tvorcom európskych hodnôt založených na *ius naturale*, tak len dialóg ako priestor pre hľadanie pravdy môže úspešne previesť Európu cez úskalía dnešných dní.

S pozdravom

JUDr. Patrik Števík“

Ako autor článku je uvedený JUDr. Patrik Števík, sudca Okresného súdu Bratislava II.

Dňa 17.10.2022 som sa oboznámil s obsahom predmetného článku a dospel som k záveru, že obsahuje nevhodné vyjadrenia, ktoré podľa môjho názoru nie sú v súlade so zásadami sudcovskej etiky. Vzhľadom na to som v ten istý deň s JUDr. Patrikom Števíkom za prítomnosti JUDr. Zuzany Korčekovej, podpredsedníčky súdů, vykonal pohovor. Menovaný sudca bol oboznámený s výhradami k obsahu predmetného článku a formuláciám názorov v ňom uvádzaných s tým, že podľa môjho názoru ide o nevhodné vyjadrenia. Menovaný sudca bol vyzvaný, aby sa k uvedenému vyjadril písomne. V písomnom vyjadrení zobral na vedomie a akceptoval výhrady k predmetnému článku a do budúcnosti sa zaviazal byť zdržanlivejší vo svojich vyjadreniach.

Podľa § 30 ods. 2 písm. g) zákona o sudcoch, v záujme záruky nezávislosti a nestrannosti výkonu sudcovskej funkcie je sudca povinný najmä dodržiavať zásady sudcovskej etiky.

Podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona o sudcoch, disciplinárnym previnením je zavinené nesplnenie alebo porušenie povinností sudcu.

Podľa § 117 ods. 7 zákona o sudcoch, nedostatky v práci menšieho významu alebo poklesky v správaní menšieho významu môže orgán, ktorý je oprávnený podať disciplinárny návrh, vybaviť, ak je to postačujúce, aj tým, že sudcu písomne napomenie.

Podľa čl. 26 ods. 1 zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“), sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

Podľa čl. 26 ods. 2 Ústavy, každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlače nepodlieha povolovaciemu konaniu. Podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Podmienky ustanoví zákon.

Podľa Článku III ods. 1 Zásad sudcovskej etiky, sudca rešpektuje a presadzuje nezávislosť, bezúhonnosť, morálnu integritu a nestrannosť súdnictva a vyhýba sa nevhodnému správaniu či vystupovaniu vrátane takého, ktoré objektívne vzbudzuje dojem nevhodnosti. Čo konkrétne, resp. aké situácie je možné subsumovať pod tieto všeobecné zásady, konkretizuje a bližšie rozoberá uznesenie Súdnej rady Slovenskej republiky č. 102/2018, ktorým bolo schválené stanovisko k interpretácii zásad sudcovskej etiky. V bode II. sa venuje aj slobode prejavu sudcu, ktorá je na rozdiel od „nesudcov“ obmedzená tým, že sudca musí vždy dbať na to, aby jeho vystúpenia (písomné či ústne) neohrozovali dôstojnosť sudcovskej funkcie, nespochybňovali dôveru v justíciu a jeho osobnú nestrannosť a nezávislosť. To okrem iného znamená, že sudca by sa mal vo svojich verejných vyjadreniach vyhýbať používaniu a šíreniu dvojzmyselných, neúctivých, povýšeneckých, ironických, ponížujúcich, dehonestujúcich, vulgárnych, sexuálnych, násilných, či nenávisťných prejavov a zachovať lojalitu voči základným princípom a hodnotám demokratického právneho štátu. Verejné vyhlásenia sudcu v diskusiách týkajúcich sa vecí verejného záujmu, aj keď sú znepokojujúce, prípustné sú, ak hodnotiace úsudky vychádzajú z dostatočného faktického podkladu a ak forma vyjadrenia názoru nevybočí z medzí akceptovateľných na dosiahnutie sledovaného a spoločensky uznávaného cieľa. Za verejne prezentované vyjadrenia, ktoré v sebe nesú vecnú kritiku nemožno sudcu stíhať. Vecná kritika musí vychádzať z pravdivých skutočností. Aby kritika sudcu bola prípustná a akceptovateľná, musí byť primeraná i formou (použitými výrazmi, tie nesmú byť neslušné, vulgárne a urážajúce, ako aj formuláciami, či spojeniami) nevybočujúc z medzí nutných a akceptovateľných na dosiahnutie sledovaného, a zároveň spoločensky uznávaného cieľa. Ak sudca využíva sociálne siete alebo iné komunikačné prostriedky, nesmie ich prostredníctvom podnecovať k nenávisti, neznášanlivosti, šíriť nepravdivé alebo lživé informácie, dezinformovať a urážať kohokoľvek, vrátane iných predstaviteľov verejnej moci, súdnej moci, prípadne povzbudzovať k prejavom extrémizmu.

Ústava každému garantuje v Článku 26 ods. 2 slobodu prejavu. Na druhej strane v zmysle čl. 10 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, legitímnym dôvodom, pre ktorý možno obmedziť slobodu prejavu, je zachovanie autority a nestrannosti súdnej moci. Aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva k danej otázke vyplýva, že výkon práva na slobodu prejavu zo strany sudcov a ďalších predstaviteľov justície má byť vykonávaný s istou zdržanlivosťou, teda tak, aby neohrozoval neprijateľným spôsobom autoritu a nestrannosť súdnictva a nezasahoval do práva konkrétnych účastníkov konania na spravodlivý proces (napr. Baka proti Maďarsku, rozsudok z 27.05.2014, Wille proti Lichtenštajnsku, rozsudok veľkej komory z 28.10.1999). O tieto rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva sa opiera aj Ústavný súd Českej republiky vo svojom náleze sp. zn. IV. ÚS 2609/16 zo dňa 11.04.2017, v ktorom konštatuje, že sudca nemôže byť úplne vylúčený z možnosti realizovať svoje ústavné právo na slobodu prejavu, na druhej strane však výkon tohto práva u žiadnej osoby, o to menej u sudcu, nie je neobmedzený. Pre zachovanie

autority a nestrannosti súdnej moci musí u sudcu pri výkone tohto práva existovať určitý korektív zohľadňujúci autoritu súdnej moci. Sudca by mal byť pre verejnosť určitou autoritou a musí preto dôkladne zvažovať dopady vyjadrenia svojich postojov a spôsob ich prezentácie. Prísnejšie požiadavky na správanie sudcu sa uplatňujú aj v jeho bežnom občianskom živote, vrátane jeho literárnej a publikačnej činnosti.

Na základe vyššie uvedené, nepovažujúc za nutné, aby som v článku JUDr. Patrika Števíka, sudcu Okresného súdu Bratislava II, *Výzva prezidentke Slovenskej republiky Zuzane Čaputovej*, zverejneného na internetovej stránke *sudnamoc.sk* dňa 15.10.2022, osobitne zdôrazňoval a poukazoval na konkrétne state, či slovné spojenia, konštatujem, že forma, najmä použité výrazy a formulácie, akou menovaný sudca verejne vyjadril svoje názory, je neakceptovateľná a neprijateľná. Autorom článku je sudca, sám sa tak označil. Z toho potom pre neho plynú určité povinnosti a obmedzenia. V žiadnom prípade nie je možné poprieť právo sudcu na slobodu prejavu, v danom prípade písomného, a nemožno mu vyčítať ani prejavenie kritického názoru. Aby však tento kritický názor bol akceptovateľný, musí byť vyjadrený aj v primeranej forme, a to použitými výrazmi, ktoré nesmú byť neslušné a urážajúce, a zároveň nesmie vybočovať z akceptovateľných medzí. V danom prípade považujem už samotnú formu a použité výrazy za také, ktoré prekračujú hranicu všeobecne akceptovaných, navyše ak ide o kritiku vznesenú sudcom a adresovanú prezidentke. Všeobecne je podľa môjho názoru kontext samotného článku možné vnímať ako kritický, a aj ako urážajúci. Pritom autor článku sa už v prvom odseku označuje nielen ako človek, občan Slovenskej republiky, ale aj ako sudca. Práve toto môže vzhľadom na obsah celého článku vyvolať dojem o nedostatočnej zdržanlivosti autora ako sudcu, na ktorého sú bezpochyby kladené vyššie nároky tak, aby neohrozoval neprijateľným spôsobom autoritu a nestrannosť súdnej moci. Ide v danom prípade o komunikáciu určenú širokej verejnosti, všetkým čitateľom a návštevníkom internetovej stránky *sudnamoc.sk*.

Sudca si musí byť vedomý toho, že jeho konanie bude verejnosťou vnímané citlivejšie ako u iných osôb. Pokiaľ teda publikuje články, ktoré majú takýto kritický, politický, či dokonca medzinárodnoprávny podtext, musí vziať do úvahy, že tieto vyjadrenia môžu mať v spoločnosti silnejší dopad. Sudca ako priamy vykonávateľ jednej z mocí v štáte, je vybavený nielen výnimočnými právomocami, ale aj výsadami, ktoré mu umožňujú vykonávať funkciu nezávisle, nestranne a spravodlivo. Tomu však zodpovedajú aj zvýšené požiadavky na jeho osobnú integritu a na jeho úlohu pri zachovaní dôveryhodnosti celej justície, ktoré sa prejavujú okrem iného aj v obmedzeniach v osobnom živote. Ak sa teda niekto rozhodne stať sa sudcom, berie tým na seba dobrovoľne aj tieto obmedzenia. V oblasti práva na slobodu prejavu sa tak rovnako vo zvýšenej miere uplatňuje zásada, podľa ktorej jej výkon zahŕňa aj povinnosti a zodpovednosť.

Sudcovská rada Okresného súdu Bratislava II na zasadnutí dňa 25.10.2022, k žiadosti Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o zaujatie stanoviska k článku sudcu JUDr. Patrika Števíka, publikovaného dňa 15.10.2022 na stránke <https://sudnamoc.sk> s názvom: „*Výzva prezidentke Slovenskej republiky Zuzane Čaputovej*“, vo vzťahu k vhodnosti vyjadrenia menovaného sudcu v predmetom článku z pohľadu dodržiavania Zásad sudcovej etiky, konštatovala, že JUDr. Patrik Števík porušil ustanovenie bodu III. ods. 1. Zásad sudcovej etiky.

Mám teda za to, že menovaný sudca zverejnením predmetného článku porušil svoju povinnosť ustanovenú mu v ustanovení § 30 ods. 2 písm. g) zákona o sudcoch a spojení s Článkom III ods. 1 Zásad sudcovej etiky, čím sa dopustil disciplinárneho previnenia podľa ustanovenia § 116 ods. 1 písm. a) zákona o sudcoch.

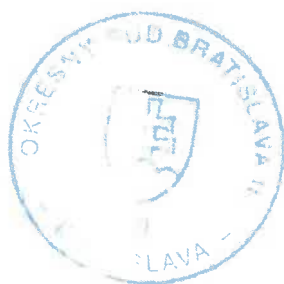
Podľa § 115 a ods. 1 a 2 zákona o sudcoch, na zodpovednosť za disciplinárne previnenie stačí zavinenie z nedbanlivosti. Nedbanlivosťou sa na účely tohto zákona rozumie také konanie sudcu, kedy vedel alebo vedieť mal, že môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraného dôvodu sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí. Podľa môjho názoru, v prípade publikácie článku s takýmto obsahom je vždy možné očakávať, že to vyvolá záujem verejnosti, navyše v prípade, keď autorom je sudca. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že posúdenie obsahu a formy článku môže byť subjektívne odlišné.

Pre postup podľa ustanovenia § 117 ods. 7 som sa rozhodol po zohľadnení poľahčujúcich okolností. Čo sa týka osoby sudcu, JUDr. Patrik Števík vykonáva funkciu sudcu od 12.06.2001 a počas tejto doby mu nebolo uložené žiadne disciplinárne opatrenie. Zároveň ide o sudcu, ktorý si riadne a svedomito plní svoje pracovné povinnosti, čo sa odzrkadlilo aj v jeho poslednom hodnotení, kedy bol so ziskom 100 bodov hodnotený výrokom „výborný“. Do úvahy som vzal aj skutočnosť, že predmetný článok už nie je k dnešnému dňu na internetovej stránke *sudnamoc.sk* dostupný, k jeho ďalšiemu šíreniu preto nedochádza. Navyše, po osobnom pohovore sa menovaný sudca do budúcnosti zaviazal byť vo svojich vyjadreniach zdržanlivejší.

S poukazom na uvedené mám za to, že z hľadiska dosiahnutia účelu disciplinárneho postihu je primerané uložiť menovanému sudcovi v predmetnej veci napomenutie. Toto opatrenie považujem za adekvátne prihliadnuc na všetky okolnosti prípadu a zároveň som toho názoru, že u menovaného sudcu bude do budúcnosti pôsobiť aj preventívne.

P o u č e n i e : Dotknutý sudca sa môže v lehote 15 dní odo dňa, keď sa dozvie o udelení napomenutia, obrátiť na najvyšší správny súd s návrhom na určenie, že napomenutie je neplatné (§ 117 ods. 8 zákona o sudcoch).

V Bratislave, dňa 26. októbra 2022

Mgr. Peter Králik
predseda okresného súdu